

عنوان مقاله:

شهرسازی در عصر اول عباسی (132-232 ه.ق)

محل انتشار:

ششمین همایش بین المللی مطالعات معماری و شهرسازی در جهان اسلام (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

رضا معینی رودبالی - استادیار گروه آموزش الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فرهنگیان

شمس الدین امرایی - عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

سیدصاحب برزین - عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

اسلام که اساساً دینی شهر گراست و در شهر رشد و نمونه یافته، خود موجد شهرهای جدید بوده یا در ساختار کالبدی شهرهای دوره قبل تغییراتی ایجاد کرده است. واضح است که گسترش اسلام در سرزمین های اسلامی، به دلیل آمیختگی با تمدن های پیشرفته آن روز بخصوص ایران، به بارور شدن فرهنگ اسلامی منجر می شد و این فرهنگ، ضمن اثرگذاری بر سرزمین های اسلامی، از آن ها نیز تأثیر می گرفت. در دوره اول عباسی عواملی همچون عامل قدرت و شرایط سیاسی، عامل مذهبی، موقعیت استراتژیکی- تجاری، موقعیت جغرافیایی، عامل اردوگاه ها و فتوحات نظامی، عامل دفاعی، فرقه های مذهبی و اصناف در شکل گیری و توسعه شهرهای این دوره نقش داشتند. بیشتر شهرهای ساخته شده در این دوره در زمان خلیفه «منصور»، «معتصم»، «هارون» و «مامون» ایجاد و توسعه یافتند. مسلمانان برای ایجاد پایگاه های مهم خارج از شبه جزیره، با تأثیر از مشاهدات و استعانت از معماران سرزمین های مغلوب، بیشتر عوامل خود در نحوه ساختمان سازی و تزئینات شهرها، از دو سنت کهن بیزانس و ایران الهام گرفتند. با جدایی خلافت عباسی از مناطق غرب اسلامی و انتقال مرکز خلافت از دمشق به بغداد، جریان گسترده ای از تأثیرات هنری ایران به راه افتاد. از این زمان به بعد تأثیر فرهنگ هلنی/ رومی در شرق اسلامی در درجه دوم اهمیت قرار گرفت.

کلمات کلیدی:

شهرسازی، معماری، عصر اول عباسی، بنیان های زندگی اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1178925>

